

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΟΒΡΕΤΑΝΙΚΟ

- Έκθεση ζωγραφικής της καθηγήτριάς μας κας Σόνιας Κραντονέλλη.....σελ.1
- Σεμινάρια Ψυχολογίας Ιανουαρίου.....σελ.1

ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ ΜΑΖΙ

- Με το νέο λειτουργικό της η Google επιτίθεται στην Microsoft.....σελ.2
- Πεδίο μάχης το ηλεκτρονικό βιβλίο.....σελ.4

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΠΟΥ ΕΡΧΕΤΑΙ

- Η Αθήνα δεν είναι η χειρότερη πόλη...σελ.6
- Εκεί που εξόρισαν τα αυτοκίνητα.....σελ.7
- Σήμα κατατεθέν είναι η πολυκατοικία μου.....σελ.9
- Η δεύτερη ζωή ενός εργοστασίου.....σελ.11

ΙΣΩΣ ΣΑΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ

- Βραβείο Νόμπελ στον Χρ.Πισσαρίδη, καθηγητή στο LSE.....σελ.13

ΑΡΘΡΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΜΑΣ

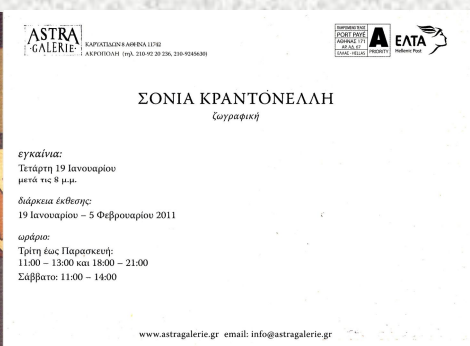
- Άρθρο του καθηγητή Δρ. Ιωάννη Χατζικιάν «Αρνητικές επιδόσεις στην έρευνα και την καινοτομία: Η περίπτωση του κλάδου της υγείας».....σελ.15

ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑΣ ΜΑΣ ΚΑΣ ΣΟΝΙΑΣ ΚΡΑΝΤΟΝΕΛΛΗ

Η καθηγήτρια του Κολλεγίου κα Σόνια Κραντονέλλη, παρουσίασε τα έργα ζωγραφικής της στην γκαλερί Άστρα.

Η κυρία Κραντονέλλη είναι μία από τις παλαιότερες συνεργάτιδες του Ελληνοβρετανικού, ενώ παράλληλα ασχολείται με την ζωγραφική.

Τα εγκαίνια της έκθεσης πραγματοποιήθηκαν την Τετάρτη 19 Ιανουαρίου και σε αυτά παρευρέθηκαν, μεταξύ άλλων, πολλοί συνεργάτες της από το Ελληνοβρετανικό.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Τον Ιανουάριο, πραγματοποιήθηκαν 3 ακόμα σεμινάρια ψυχολογίας στο Ελληνοβρετανικό.

Το πρώτο σεμινάριο, που διεξήχθη την Παρασκευή 28/1 από την κα Κιουρτσόγλου Μαριάνθη, είχε ως θέμα την «Γνωσιακή – Αναλυτική Προσέγγιση».

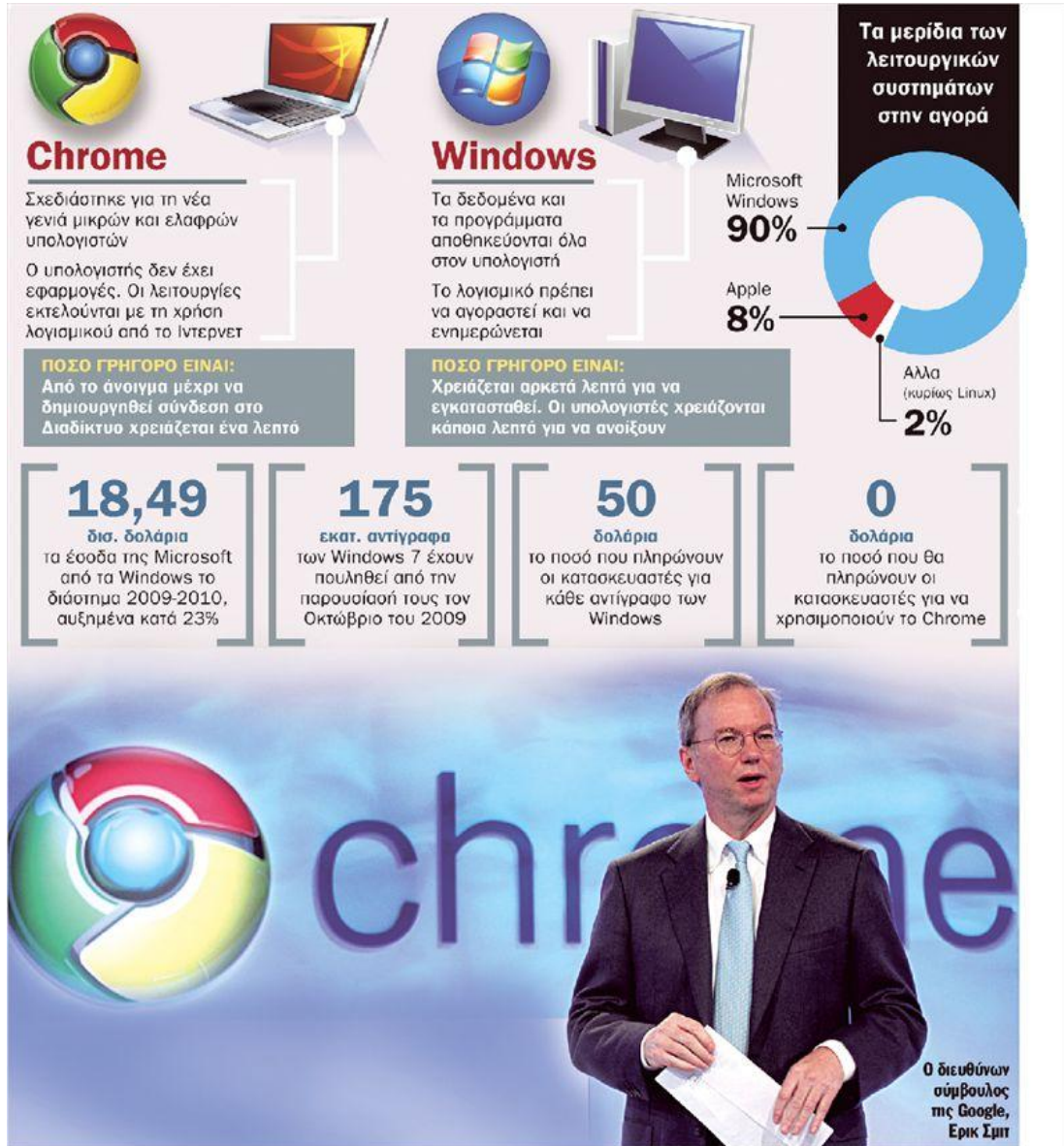
Τα επόμενα δύο σεμινάρια έγιναν το Σάββατο 29/1, το πρώτο με εισηγήτρια την κα Κατερίνα Τζοαν Dearing, με θέμα «Πώς να μελετάτε για να μαθαίνετε περισσότερα σε λιγότερο χρόνο», και το δεύτερο με εισηγήτρια την κα Ρηγούτσου Ελένη με θέμα την «Ιδιοψυχαναγκαστική νεύρωση»

Με το νέο λειτουργικό της η Google επιτίθεται στη Microsoft

Chrome Vs Windows

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ , © *The Times*, 2010

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ: Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ, Σάββατο 11 Δεκεμβρίου 2010

Πιο σκληρή από ποτέ προμηνύεται η μάχη για κυριαρχία στον χώρο των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Η Google αμφισβητεί ευθέως πλέον την πρωτοκαθεδρία της Microsoft στα λειτουργικά συστήματα για υπολογιστές, αφού έχει βάλει στόχο να «νικήσει» τα Windows. Στόχος της Google είναι να προτιμήσουν περισσότεροι χρήστες το δικό της λειτουργικό σύστημα, το Chrome (Chrome OS), κερδίζοντας μερίδιο από τα Windows, τα οποία βρίσκονται σήμερα εγκατεστημένα στο 90% των προσωπικών ηλεκτρονικών υπολογιστών σε ολόκληρο τον κόσμο. Βέβαια η Microsoft δεν θα μείνει με σταυρωμένα τα χέρια.

Σύμφωνα με όσα υπόσχεται η Google, οι χρήστες που θα «τρέχουν» το Chrome OS θα μπορούν να συνδέονται στο Διαδίκτυο πολύ πιο γρήγορα, επειδή το λειτουργικό αυτό σύστημα θα ανοίγει- θα «φορτώνει», όπως λένε οι χρήστες των υπολογιστών- ακαριαία και θα «μπαίνει» στο Internet αυτόματα.

Στην πρώτη δημόσια παρουσίαση του Chrome, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου στο Σαν Φρανσίσκο, η Google έδειξε ότι ένας χρήστης μπορεί να σερφάρει στο Διαδίκτυο μέσα σε ένα λεπτό

αφού πατήσει το κουμπί που ανοίγει τον υπολογιστή του. Το Chrome βοηθά περισσότερο επίσης όσους θέλουν να αποθηκεύουν τις φωτογραφίες και τα e-mail τους διαδικτυακά και όχι στον σκληρό τους δίσκο (cloud computing στη γλώσσα των χρηστών των υπολογιστών). Με τον τρόπο αυτόν οι χρήστες θα μπορούν να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα αυτά από οποιονδήποτε υπολογιστή, είπε ο διευθύνων σύμβουλος της Google, Ερικ Σμιτ.

Στα μέσα του 2011 στα ράφια

Οι πρώτοι υπολογιστές με το λειτουργικό σύστημα Chrome OS θα κατασκευαστούν από την Acer και τη Samsung και θα φτάσουν στα ράφια των καταστημάτων στα μέσα του 2011 - με έξι μήνες καθυστέρηση δηλαδή. Επειτα κι άλλοι κατασκευαστές αναμένεται να παρουσιάσουν συσκευές με το λειτουργικό αυτό.

Η Google σκοπεύει να εγκαταστήσει αρχικά το λειτουργικό σε φορητούς υπολογιστές (notebooks) που σήμερα πωλούνται σε μεγαλύτερες ποσότητες απ' ό,τι οι παραδοσιακοί υπολογιστές (desktop). Κάποιοι αναλυτές πάντως έχουν αναφέρει ότι η Google μπορεί να άργησε, αφού οι πολύ μικρές φορητές συσκευές-υπολογιστές (tablets), όπως το iPad, κερδίζουν συνεχώς σε δημοτικότητα.

Το cloud computing αποτελεί εξέλιξη στα λειτουργικά συστήματα με την έννοια ότι υποστηρίζει μικρότερους, πιο λεπτούς και πιο ελαφρούς υπολογιστές με άμεση πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Η Google πιστεύει ότι το λειτουργικό Windows της Microsoft έχει αρκετούς περιορισμούς στο θέμα αυτό, επειδή δεν έχει σχεδιαστεί με το cloud computing ως βασική προτεραιότητα.

«Οι χρήστες ζουν μέσα στα προγράμματα περιήγησης Διαδικτύου (browsers), μέσα στον κυβερνο-ιστό. Εάν όμως δούμε τους υπολογιστές σήμερα, θα διαπιστώσουμε ότι δεν έχουν να κάνουν με την περιήγηση στο Διαδίκτυο. Οι πιο πολλοί προσωπικοί υπολογιστές σχεδιάστηκαν πριν υπάρξει το Διαδίκτυο», είπε ο επικεφαλής του Chrome της Google, Σουντάρ Πιχάι.

Θα φουντώσει τον ανταγωνισμό

Εκείνο που φαίνεται αναπόφευκτο είναι ότι η παρουσίαση του Chrome OS θα αυξήσει ακόμη περισσότερο τον ανταγωνισμό ανάμεσα στην Google και τη Microsoft, η οποία κυριαρχεί σήμερα στα λειτουργικά συστήματα για προσωπικούς υπολογιστές. Τα Windows - μαζί με ολοκληρωμένες «σουίτες» προγραμμάτων γραφείου, όπως το Office που περιλαμβάνει το Excel και το Outlook-εξακολουθούν να είναι βασική πηγή εσόδων για την εταιρεία που ίδρυσε ο Μπιλ Γκέιτς. Η Microsoft έχει πουλήσει περίπου 175 εκατομμύρια αντίγραφα του λειτουργικού συστήματος Windows 7, που είναι η τελευταία του έκδοση. Τα έσοδα από τα Windows το διάστημα 2009-2010 ανήλθαν σε 18,5 δισ. δολάρια, αυξημένα 23% σε σύγκριση με το προηγούμενο δωδεκάμηνο.

Τα Chrome είναι η τελευταία προσπάθεια της Google να μπει στα «χωράφια» της Microsoft. Πρώτα παρουσίασε το δικό της πρόγραμμα περιήγησης στο Διαδίκτυο, το οποίο επίσης λέγεται Chrome, με στόχο να ανταγωνιστεί τον Internet Explorer. Επειτα παρουσίασε το Android, ένα λειτουργικό σύστημα για κινητά τηλέφωνα και tablets. Το Android έχει ως στόχο να ανταγωνιστεί το Windows Mobile της Microsoft.

Την προηγούμενη εβδομάδα η Google άνοιξε τις πόρτες καταστήματος για εφαρμογές οι οποίες θα χρησιμοποιούνται από το πρόγραμμα περιήγησης Διαδικτύου Chrome. Ανάμεσα στα προϊόντα που πωλούνται περιλαμβάνονται ηλεκτρονικά βιβλία από την Amazon και παιχνίδια από την Electronic Arts.

Η Google υπόσχεται ότι με το Chrome OS οι χρήστες θα μπορούν να συνδέονται στο Διαδίκτυο πολύ πιο γρήγορα

ΠΕΔΙΟ ΜΑΧΗΣ ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

«Φτηνά e-books κόντρα στην πειρατεία»

Του Μανώλη Πιμπλή

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ: Πέμπτη 18 Νοεμβρίου 2010, Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ

«Πόλεμος» ξεσπά στο βιβλίο με αφορμή τις τιμές και τον χρόνο κυκλοφορίας των ηλεκτρονικών εκδόσεων, αλλά και τις διαφωνίες στις πολιτικές κλειδώματος των ηλεκτρονικών αρχείων. Όλα αυτά θυμίζουν τα αντίστοιχα προβλήματα της μουσικής βιομηχανίας

Σε... πεδίο μάχης μεταξύ εκδοτών, στο μέλλον όμως και μεταξύ εκδοτών και βιβλιοπωλών, φαίνεται πως θα εξελιχθεί το ηλεκτρονικό βιβλίο, το περίφημο e-book, θυμίζοντας τις ανάλογες συζητήσεις και δραματικές αλλαγές που έφερε ο ψηφιακός ήχος στον τομέα της μουσικής βιομηχανίας.

Οι Εκδόσεις Καστανιώτη, σε εντελώς άλλη γραμμή πλεύσης από τις Εκδόσεις Ψυχογιός που πρόσφατα έβαλα νβιβλία τους στο iPad και το iPhone αλλά και τους περισσότερους άλλους εκδότες, λανσάρουν μία πολιτική φτηνού ηλεκτρονικού βιβλίου και μάλιστα χωρίς κλείδωμα (για την ακρίβεια με κλείδωμα social DRM), γεγονός που έχει φέρει αναστάτωση σε άλλους παράγοντες του βιβλίου που φοβούνται την πειρατεία. «Αρχιτέκτονας» αυτής της πολιτικής, που έχει βρει ένθερμους υποστηρικτές στους μύστες του Διαδικτύου, είναι ο γιος του ιδρυτή των εκδόσεων Αργύρης Καστανιώτης, ο οποίος βρίσκεται απέναντι από πολλούς άλλους παράγοντες της αγοράς που θεωρούν την πολιτική του «αυτοκτονική».

Ο ίδιος πιστεύει πως οι υποστηρικτές του κλειδώματος είναι εκείνοι που συμπεριφέρονται όπως οι δισκογραφικές εταιρείες και όχι το αντίστροφο. «Η πειρατεία στη μουσική άνηθε γιατί από τη στιγμή που εμφανίστηκαν οι συσκευές MP3 player μέχρι να φτιαχτεί νόμιμο ψηφιακό περιεχόμενο γι'αυτές, μεσολάβησαν έξι χρόνια», λέει στα «ΝΕΑ». «Σε αυτά τα έξι χρόνια δεν υπήρχε νόμιμη οδός να βάλεις μουσική στο MP3 οπότε όλοι έβαζαν πειρατική. Η μουσική βιομηχανία προσπαθούσε να πολεμήσει το ίδιο το μέσο αντί να προσαρμοστεί σε αυτό. Ο λόγος είναι ότι μέχρι τότε χειριζόταν η ίδια το μέσο ακρόασης, βγάζοντας κασέτα, CD, καλύτερο CD και πουλώντας το ίδιο περιεχόμενο με κάθε φορά νέο μέσο. Ηθελε να προστατεύσει αυτό της το πλεονέκτημα και έχασε πολύτιμο χρόνο προσαρμογής. Πιστεύω ότι το 2011 θα είναι η χρονιά των τάμπλετ. Οι άνθρωποι θα αγοράσουν συσκευές και μετά θα αναζητήσουν περιεχόμενο. Εγώ πρέπει να είμαι έτοιμος γι' αυτή την εξέλιξη», λέει.

Οι υπόλοιποι εκδότες, αλλά και το πιο δραστήριο έως τώρα ηλεκτρονικό βιβλιοπωλείο, υποστηρίζουν τη λύση των κλειδωμένων αρχείων. Κάτι που σημαίνει ότι ο χρήστης που αγοράζει ένα ηλεκτρονικό βιβλίο, θα μπορεί να το χρησιμοποιήσει μέχρι σε πέντε συσκευές. Στην περίπτωση της λύσης που προωθούν οι Εκδόσεις Καστανιώτη, ο χρήστης που αγοράζει ένα βιβλίο θα μπορεί να το χρησιμοποιεί σε όσες συσκευές θέλει, που σημαίνει πρακτικά ότι θα μπορεί να το χαρίσει σε οποιονδήποτε, χωρίς αριθμητικό περιορισμό. Είναι ηλογική που έχει και η πώληση μουσικής στο iTunes. Από την άλλη μεριά, σε κάθε ηλεκτρονικό αντίτυπο που πωλείται, υπάρχει ex libris, με άλλα λόγια υπάρχει ψηφιακό ίχνος (υδατογράφημα). Αυτό σημαίνει ότι αν κάποιος ανεβάσει σε πειρατικό σάιτ ένα ηλεκτρονικό βιβλίο, μπορεί να βρεθεί ο αρχικός αγοραστής που το μοίρασε. Εκείνοι που δυσπιστούν ως προς αυτό λένε, πάλι, ότι δύσκολα μπορεί να κατανεμηθεί ευθύνη όταν ο αρχικός αγοραστής το έδωσε σε φίλους του και κάποιος φίλος φίλου το ανέβασε σε πειρατικό σάιτ. Ενώ επισημαίνουν ότι το ex libris μπορεί να σβηστεί. Ως προς το τελευταίο, πάντως, ο Αργύρης Καστανιώτης λέει ότι το δικό του ex libris δεν είναι ένα απλό adobe DRM που σβήνεται εύκολα, αλλά πρέπει να «χτενιστεί» από επαγγελματία χάκερ.

«Το σκεπτικό μας, με βάση το οποίο δεν συμφωνούμε με τα μη κλειδωμένα αρχεία, δεν εστιάζεται τόσο στην πειρατεία όσο στο γεγονός ότι όποιος αγοράζει ένα ηλεκτρονικό βιβλίο θα μπορεί αμέσως να το δώσει σε δέκα - είκοσι φίλους του», λέει στα «ΝΕΑ» ο εκ των ιδρυτών του ηλεκτρονικού βιβλιοπωλείου myebooks.gr, Νίκος Πασχαλάκης. Περί τα 500 βιβλία έχουν ήδη αναρτηθεί και πωλούνται στο ηλεκτρονικό τουβιβλιοπωλείο, βιβλία πολλών εκδοτών, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι της ίδιας ακριβώς άποψης.

«Έχω γυρίσει τον πλανήτη πριν αποφασίσω», λέει από τη μεριά του ο Αργύρης Καστανιώτης.

«Παρακολούθησα συνέδρια σε Γερμανία, Αγγλία, ΗΠΑ. Όταν ξεκίνησα, το 90% των ανθρώπων του βιβλίου ήταν υπέρ του κλειδώματος. Τώρα συμβαίνει το αντίστροφο. Κι εμείς χρειαστήκαμε 1½ χρόνο για να καταλήξουμε στην απόφαση αυτή. Θα πρέπει να σας πω ότι στις ΗΠΑ, ο μεγαλύτερος εκδότης τεχνικών βιβλίων, ο Ράιλι, που έδωσε από την αρχή ξεκλειδωτά αρχεία, έκανε – και είναι ο μόνος – μια έρευνα για το θέμα. Και είδε το εξής: το ηλεκτρονικό βιβλίο που εξέδιδε είχε, φυσιολογικά, μια άνοδο στις πωλήσεις και μετά μια πτώση. Μόλις εμφανιζόταν πειρατική έκδοση στο Ιντερνετ, έκανε νέο πικ στις πωλήσεις. Θέλω να πω με αυτό ότι η πλειονότητα των ανθρώπων προτιμά να πληρώνει. Εκείνους που δεν θέλουν με τίποτα να πληρώσουν, δεν θα τους έχεις ούτως ή άλλως. Ο,τι κλειδώνει ξεκλειδώνει. Έχω βρει βιβλία στο Ιντερνετ που δεν έχω καν ψηφιοποιήσει εγώ. Γιατί μπορεί κάποιος να πάρει ένα χάρτινο βιβλίο, να το σκανάρει και να το ανεβάσει στο Ιντερνετ. Οπότε το μόνο που καταφέρνεις με το κλείδωμα, είναι να αποξενώσεις το κοινό. Σε κάθε περίπτωση, δεν υπάρχει σωστό και λάθος. Όλοι, εδώ και στο εξωτερικό, πειραματίζονται».

<http://images.tanea.gr/assetservice/Image.ashx?c=16597570&r=0&p=0&t=0&q=100&v=1&s=1&w=800>

Το λανσάρισμα της πολιτικής φτηνού ηλεκτρονικού βιβλίου και μάλιστα χωρίς κλείδωμα, έχει φέρει αναστάτωση σε πολλούς εκδοτικούς παράγοντες

«Διαμαρτύρονται για τις τιμές»

<http://images.tanea.gr/assetservice/Image.ashx?c=16597540&r=0&p=0&t=0&q=100&v=1&s=1&w=800>

Πολύ διαφορετική πολιτική στις τιμές των ηλεκτρονικών βιβλίων ακολουθούν οι εκδοτικοί οίκοι. Άλλοι περιορίζονται σε μία έκπτωση κοντά στο 20%, σε σχέση με τις χάρτινες εκδόσεις, και άλλοι φτάνουν σε εκπτώσεις κοντά στο 40%. Το καινούργιο μυθιστόρημα της Ιωάννας Καρυστιάνη, «Τα σακιά», ένα από τα πρώτα μυθιστορήματα που βγήκαν ταυτόχρονα σε χάρτινη και ηλεκτρονική έκδοση, πωλείται από τις Εκδόσεις Καστανιώτη στην πρώτη έκδοσή προς 16,88 ευρώ και στην ηλεκτρονική προς 9,90. Το «Στα ίχνη του Πάκουα» του Δημήτρη Βασταρούχα (Γκοβόστης 2010) πωλείται μόλις 7,50 ευρώ στην ηλεκτρονική έκδοση, έναντι 15 ευρώ της χάρτινης. Το «Κλειδωμένο συρτάρι» της Πασχαλίας Τραυλού (Ψυχογιός, 2009) πωλείται προς 20 ευρώ στη χάρτινη και προς 16 ευρώ στην ηλεκτρονική έκδοση.

Η «Αγαστή συνεργασία» της Αναστασίας Καλλιοντζή (Λιβάνης 2010) πωλείται αντίστοιχα προς 15 και 12 ευρώ. Το παιδικό «Είναι τρελά αυτά τα αγόρια» της Λουίζ Ρένισον (Μίνωας) πωλείται ως χάρτινο προς 14 ευρώ και σε ηλεκτρονική μορφή προς 8 ευρώ. Το «Πανδαιμόνιο» του Κώστα Ακρίβου (Μεταίχμιο, 2007) πωλείται προς 17 ευρώ στη χάρτινη έκδοση και προς 10,90 στην ψηφιακή.

«Για μένα είναι μια μοναδική ευκαιρία να προσφέρουμε μια πιο φτηνή έκδοση», λέει ο Αργύρης Καστανιώτης. «Στο εξωτερικό υπάρχει και η πολύ φθηνότερη έκδοση με μαλακό εξώφυλλο, που εδώ ποτέ δεν είχε επιτυχία. Χαρακτηριστικό της αμηχανίας πολλών εκδοτών και στο εξωτερικό είναι ότι βάζουν την τιμή της ηλεκτρονικής έκδοσης ανάμεσα σε αυτές με σκληρό και μαλακό εξώφυλλο. Αυτό ξενίζει τους αναγνώστες, αφού η άυλη έκδοση είναι ακριβότερη της χάρτινης, έστω και με του μαλακού εξωφύλλου. Στην Ελλάδα, θα πρέπει να πούμε ότι έχουν καθιερωθεί εκδόσεις με πολύ καλύτερη ποιότητα χαρτιού από αυτό που έχουν στο εξωτερικό ακόμα και οι σκληρόδετες εκδόσεις», επισημαίνει.

«Λαμβάνουμε e-mail διαμαρτυρίας για τις ακριβές τιμές», λέει από την πλευρά του ο Νίκος Πασχαλάκης, του ηλεκτρονικού βιβλιοπωλείου myebooks. «Την τιμή, φυσικά, την ορίζει ο εκδότης και πιστεύω ότι οι εκδότες πρέπει να το δουν το θέμα πιο προσεκτικά και να βάλουν αισθητά πιο χαμηλές τιμές στο ηλεκτρονικό βιβλίο».

«Η Αθήνα δεν είναι η χειρότερη πόλη»

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Αγγελική ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ: Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ, Σάββατο 11 Δεκεμβρίου 2010

<http://images.tanea.gr/assetservice/Image.ashx?c=16854897&r=0&p=0&t=0&q=100&v=1&s=1&w=800>

Με σφουγγάρια, σκούπες και μπογιές ανά χείρας και μοναδικό όπλο τη θέλησή τους για αλλαγή προσπαθούν να ομορφύνουν την Αθήνα. Μάζεψαν τα σκουπίδια από το χωμάτινο πέρασμα ανάμεσα στον αρχαιολογικό χώρο της Ακρόπολης και της Αρχαίας Αγοράς. Καθάρισαν την οδό Πατησίων, φύτεψαν λουλουδία σε ζαρντινιέρες στην οδό Σατωβριάνδου, στην οδό Φιλαδελφείας και μοίρασαν στους Αθηναίους 3.000 φυτά από την πλατεία Συντάγματος.

Για τους Atenistas αποτελεί πρόκληση να αποδείξουν ότι μπορούν να αλλάξουν την πόλη, χωρίς υψηλό κόστος και μεγάλο κόπο. «Η Αθήνα δεν είναι η χειρότερη πόλη», ισχυρίζεται ένας από τους δημιουργούς της ομάδας ο Δημήτρης Ρηγόπουλος, «απλώς ορισμένοι δεν την αγαπούν και δεν την προσέχουν, εμείς το κάνουμε». Προσθέτει δε πως στόχος της ανοιχτής κοινότητας πολιτών της Αθήνας δεν είναι να διορθώσει τα μελανά σημεία της πόλης. «Κουρασθήκαμε να γκρινιάζουμε, να μας φταίνε πάντα οι άλλοι και λάβαμε δράση» λέει χαρακτηριστικά.

Μπορεί να μετρούν μόλις τέσσερις μήνες στο ενεργητικό τους, τα μέλη των Atenistas όμως φτάνουν ήδη τις 5.300. «Δεν περιμέναμε ότι η ανταπόκριση του κόσμου θα ήταν τόσο μεγάλη. Όπως φαίνεται όμως υπάρχει δίψα για το καινούργιο, γι' αυτό ο κόσμος μάς αγκάλιασε», αναφέρει ο κ. Ρηγόπουλος. Όπως εκτιμά άλλωστε, εκείνο που συνέβαλε ώστε να ξεχωρίσει η ομάδα είναι η συστηματικότητα, η οργάνωση και η αφοσίωση των μελών στο έργο τους. «Κάθε εβδομάδα διοργανώνουμε τουλάχιστον μία δράση. Όσο μεγαλώνει δε ο αριθμός των μελών μας, αρχίζουμε να χωρίζομαστε σε επιμέρους τμήματα, ανά αντικείμενο. Για παράδειγμα ήδη υπάρχουν οι ομάδες για πράσινο, αρχιτεκτονική και αστέγους κι όσο περνάει ο καιρός αυτές θα εμπλουτίζονται», διευκρινίζει ο ίδιος.

<http://images.tanea.gr/assetservice/Image.ashx?c=16854888&r=0&p=0&t=0&q=100&v=1&s=1&w=800>

Εκεί που εξόρισαν τα αυτοκίνητα

Η ουτοπία του Βομπάν στη Γερμανία και η ελληνική εμπειρία των πεζόδρομων

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, gpadopoulos@dolnet.gr

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ: Σάββατο 8 Ιανουαρίου 2011

«Εάν δεν έχεις αυτοκίνητο, δεν είσαι άνθρωπος», του είπαν όταν επισκέφτηκε την Ελλάδα. Αλλά ο Ανδρέας Ματζαράκης δεν έχει πιάσει τιμόνι εδώ και 17 χρόνια. Εργάζεται στο Φράιμπουργκ της Γερμανίας, σε μια πόλη που το 1998 άρχισε ένα φιλόδοξο πείραμα: εξόρισε τα αυτοκίνητα από μια γειτονιά της.

Ερωτευμένοι με το αυτοκίνητο οι Έλληνες

8.000.000 μετακινήσεις
καθημερινά στην Αθήνα

40% των μετακινήσεων
από/προς εργασία σε ώρα αιχμής

43% των οχημάτων στην Ελλάδα
κυκλοφορούν στο Λεκανοπέδιο

2,8%
η μείωση των
μετακινήσεων
με ΜΜΜ το
2009 σε
σχέση με το
2008

Θέσεις στάθμευσης
ανά 1.000 κατοίκους

Αθήνα **0,54**
Μαδρίτη **3,08**
Ρώμη **3,85**
Παρίσι **9,87**

Δείκτης ιδιοκτησίας Ι.Χ.
στο σύνολο της χώρας
(ανά 1.000 κατοίκους)

1996 **212 Ι.Χ.**
2006 **405 Ι.Χ.**

Πηγή: Σύλλογος Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων, Θάνος Βλαστός, καθηγητής ΕΜΠ

Απέχει 4 χλμ. από το κέντρο της πόλης. Έχει χτιστεί σε μια πρώην γαλλική στρατιωτική βάση, φιλοξενεί 5.000 άτομα και κανένα αυτοκίνητο. Στους δρόμους του παιδιά παίζουν μπάλα, όπως συνήθιζαν παλιότερα στις αλάνες της ελληνικής επαρχίας. Οι χώροι στάθμευσης βρίσκονται στα όρια του οικισμού και τα ελάχιστα οχήματα μπορούν να διασχίσουν τα στενά του μόνο με ειδική κάρτα και για περιορισμένο χρόνο. Το Βομπάν (Vauban) του Φράιμπουργκ είναι μια από τις ευρωπαϊκές γειτονιές που τόλμησε να κάνει αυτό που φαντάζει ακόμη αδύνατο για τις ελληνικές μεγαλουπόλεις: να απογαλακτιστεί από τις τέσσερις ρόδες.

«Έχεις την αίσθηση ότι είσαι σε μια γειτονιά ανοιχτή, πιο ήσυχη και άνετη. Ξεχνάς ότι βρίσκεσαι σε πόλη», λέει στα «ΝΕΑ» ο Ανδρέας Ματζαράκης, καθηγητής Βιομετεωρολογίας στο Πανεπιστήμιο του Φράιμπουργκ. Ο κ. Ματζαράκης μετακινείται καθημερινά με τρένο. Άλλες φορές επιλέγει το ποδήλατό του. Δεν έχει δικό του αυτοκίνητο. Ούτε σκέφτεται να αγοράσει. «Χωρίς την κίνηση βελτιώνεται η ποιότητα ζωής. Όποτε έρχομαι στην Αθήνα, αναγκαστικά κοιμάμαι με ωτοασπίδες», λέει.

Σε σύγκριση με τα ελληνικά δεδομένα, το Βομπάν φαντάζει ουτοπική κοινωνία. Σύμφωνα με στοιχεία του Συλλόγου Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων, μέσα σε μια δεκαετία ο δείκτης ιδιοκτησίας Ι.Χ. στο σύνολο της χώρας σχεδόν διπλασιάστηκε. Το 43% των οχημάτων της χώρας κινείται στο λεκανοπέδιο, ενώ το 2009 οι μετακινήσεις με μέσα μαζικής μεταφοράς μειώθηκαν κατά 2,8% σε σχέση με το 2008.

Πεζοδρομήσεις με δισταγμό. Ενα μεγάλο μέρος της ελληνικής κοινωνίας αντιμετώπιζε διστακτικά κάθε νέο μέτρο που έθιγε την κυκλοφορία οχημάτων. Οι ηλεκτρονικές μπάρες που θα εμπόδιζαν την είσοδο τροχοφόρων στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας στοίχισαν ένα δισ. δραχμές και λειτούργησαν μόνο για λίγες εβδομάδες επί δημαρχίας Δημήτρη Αβραμόπουλου, έπειτα από αντιδράσεις του εμπορικού κόσμου. Η πεζοδρόμηση της Αρεοπαγίτου ήταν ένα ακόμη έργο που δέχτηκε πυρά. «Μας κατηγορήσαν ότι κόβουμε την Αθήνα στα δύο. Μετά την ολοκλήρωση του έργου όμως το αποκαλούσαν “σαλόνι της Ευρώπης”», λέει η Ντόρα Γαλάνη, πρόεδρος της Εταιρείας Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων. Από την Αρεοπαγίτου διέρχονταν 50.000 αυτοκίνητα ημερησίως. Στάθμευαν εκεί λεωφορεία σε διπλή σειρά με αναμμένη μηχανή, πνίγοντας την περιοχή με τα αέρια από τις εξατμίσεις τους. Σήμερα το κομμάτι των 3 χλμ. που έχει πεζοδρομηθεί συνδέει σπονδυλωτά ιστορικές περιοχές της πόλης. «Πλέον ο περιπατητής έρχεται σε επαφή με τα αρχαία. Είναι σαν να αλλάζει αιώνα», λέει η κ. Γαλάνη.

Δύσκολα θα γίνουμε Βομπάν. Σειρά παίρνουν στην Αθήνα η πεζοδρόμηση της Βασ. Ολγας και της Πανεπιστημίου που θα ξεκινήσουν το 2011 και 2012 αντίστοιχα. Ο Θάνος Βλαστός, συγκοινωνιολόγος και καθηγητής στο ΕΜΠ, εκτιμά ότι με αυτές τις παρεμβάσεις η Αθήνα θα πάρει ανάσες. Ωστόσο θεωρεί αδύνατο για τα ελληνικά δεδομένα να δημιουργηθεί σε μια μεγαλούπολη γειτονιά σαν το Βομπάν. «Συστήματα σαν κι αυτό στηρίζονται σε υψηλή αίσθηση κοινωνικής ευθύνης. Εδώ η πόλη δεν είναι έτοιμη. Ισως το μέτρο που θα έπρεπε να σκεφτούμε θα ήταν ο περιορισμός στην ιδιοκτησία αυτοκινήτων. Να βάλουμε ένα μέγιστο όριο στο πόσα οχήματα μπορεί να έχει κάποιος», λέει.

Όταν μεγάλωνε στην Αθήνα ο Γιώργος Ζώτας, δεν μπορούσε καν να σκεφτεί προτάσεις ανάλογες με αυτή του κ. Βλαστού. «Ήμουν άρρωστος με το αυτοκίνητο. Όταν είσαι νέος, θες τη ρόδα», λέει. Αγόρασε το πρώτο του αμάξι στα 22. Σήμερα έχει δύο. Αλλά τα κινεί σπάνια. Είναι διοικητής στο αστυνομικό τμήμα της Υδρας, εκεί όπου ακόμα και οι περιπολίες γίνονται πεζή. Από το 2001, έπειτα από παρέμβαση του Συλλόγου Οικολόγων Υδρας, δεν κινείται κανένα τροχοφόρο στο νησί χωρίς έγκριση του υπουργείου Πολιτισμού. Η Υδρα των 2.500 κατοίκων είναι το μόνο μέρος της Ελλάδας που θυμίζει το Βομπάν της Γερμανίας και γεύεται τα ίδια οφέλη. «Χωρίς τις εξατμίσεις και τον θόρυβο ξεφεύγεις», λέει ο κ. Ζώτας. «Εδώ δεν υπάρχει άγχος».

Τρεις πρότυπες γειτονιές

1 **BedZed**. Η πράσινη γειτονιά του Λονδίνου χτίστηκε την περίοδο 2000-2002 σε μια έκταση 1.405 τετραγωνικών μέτρων. Αποτελείται από 99 σπίτια και οι κάτοικοί της χρησιμοποιούν εναλλακτικούς τρόπους μετακίνησης. Μοιράζονται αυτοκίνητα ή οδηγούν ηλεκτρικά οχήματα. Η απόσταση που καλύπτουν κάθε χρόνο οι κάτοικοι της γειτονιάς με τα οχήματά τους είναι κατά 65% μικρότερη σε σχέση με τους κατοίκους του Λονδίνου.

2 **Βιέννη**. Οκτώ χιλιόμετρα από το κέντρο της πόλης βρίσκεται μια γειτονιά με 600 οικογένειες χωρίς αυτοκίνητο. Εξυπηρετούνται όλες από τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Ένας από τους όρους του συμβολαίου για να εγκατασταθούν στα διαμερίσματα της περιοχής ήταν ότι δεν θα... έχουν αμάξι.

3 **Slateford Green**. Το πείραμα του Εδιμβούργου... Τα 251 διαμερίσματα αυτού του οικισμού δεν διαθέτουν χώρους στάθμευσης. Τα σχολεία βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από τα σπίτια και τα μέσα μαζικής μεταφοράς διευκολύνουν την πρόσβαση στην περιοχή. Μόλις το 12% των οικογενειών που μένουν εκεί έχει αυτοκίνητο.

«Σήμα κατατεθέν είναι η πολυκατοικία μου»

Οι κάτοικοι «διάσμων» κτιρίων σε Αθήνα διηγούνται τις ιστορίες τους

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Κώστας ΚΟΥΚΟΥΜΑΚΑΣ - Ζωή ΛΙΑΚΑ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ: Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ, Σάββατο 11 Δεκεμβρίου 2010

ΑΘΗΝΑ

<http://images.tanea.gr/assetservice/Image.ashx?c=16842385&r=0&p=0&t=0&q=100&v=1&s=1&w=800>

ΕΞΑΡΧΕΙΑ

Η μπλε πολυκατοικία

«Στο όνομα Βέμπο έρχεται ακόμη ο λογαριασμός της ΕΥΔΑΠ... Είναι σαν να μας το άφησε ενθύμιο. Όταν μετακόμισε το 1952, ο πατέρας μου αγόρασε το σπίτι αυτό έναντι 800 χρυσών λιρών». Η μπλε πολυκατοικία των Εξαρχείων η οποία χτίστηκε την περίοδο του 1932-1933 ήταν ένα πρωτοποριακό οικοδόμημα για την εποχή της. Το χρώμα της το χρωστάει στον Σπύρο Παπαλουκά, φίλο και στενό συνεργάτη του Κούλη Παναγιωτάκου, ενός από τους σημαντικότερους αρχιτέκτονες της γενιάς του. Ο διαχειριστής της μπλε πολυκατοικίας **Χρήστος Πολλάκης (φωτογραφία)** έχει έντονες μνήμες από τους διάσμους ενοίκους που φιλοξένησε κατά καιρούς στα διαμερίσματά της. «Ακριβώς πάνω από μας έμενε η Βούλα Ζουμπουλάκη με τον

Δημήτρη Μυράτ και τους άκουγα που έκαναν πρόβες». Ο κ. Χρήστος Πολλάκης τονίζει ότι αναγκάστηκε πολλές φορές να βάψει τις δύο εισόδους με άσπρη μπογιά για να σβήσει συνθήματα. Κάπως έτσι σβήστηκε και η επιγραφή του διάσμου γάλλου αρχιτέκτονα Λε Κορμπιζιέ ο οποίος όταν την είδε είχε γράψει «C'est tres beau».

ΕΞΑΡΧΕΙΑ

Εμμανουήλ Μπενάκη 118

<http://images.tanea.gr/assetservice/Image.ashx?c=16842390&r=0&p=0&t=0&q=100&v=1&s=1&w=800>

Αρκετά χρόνια αργότερα λίγο πιο πάνω, στο νούμερο 118 της οδού Εμμ. Μπενάκη, δύο νέοι αρχιτέκτονες, οι Δημήτρης και Σουζάνα Αντωνακάκη, κάνουν τη δική τους πρόταση στο κατοικείν της μεγαλούπολης.

Την εργολαβία του κτιρίου ανέλαβαν οι ίδιοι οι κάτοικοι: οι δύο αρχιτέκτονες και τρεις ακόμη οικογένειες.

«Το γεγονός ότι στις τέσσερις κατοικίες που έχει η πολυκατοικία ήταν γνωστό από την αρχή ποιοι θα κατοικούσαν διευκόλυνε τον τρόπο που θα χτιζόταν», λέει η κ. **Σουζάνα Αντωνακάκη (φωτογραφία)**. Στόχος ήταν ο σχεδιασμός του κάθε διαμερίσματος να καλύπτει κατά το δυνατόν τις ειδικές ανάγκες της κάθε οικογένειας. Ως κεφάλαιο προσέφεραν ανάλογα, το οικοπέδο, χρήματα και δουλειά, εξηγεί. Το κτίριο έχει ισόγειο και τέσσερις ορόφους. Τα διαμερίσματα δεν περιορίζονται σε έναν όροφο, αλλά εκτείνονται σε περισσότερα επίπεδα. Ο πρώτος όροφος έχει διπλό ύψος, ο τρίτος ενώνεται εν μέρει με τον δεύτερο, ο τέταρτος με το δώμα και το ισόγειο με το υπόγειο.

ΚΗΦΙΣΙΑΣ

Η στρογγυλή πολυκατοικία

<http://images.tanea.gr/assetservice/Image.ashx?c=16842387&r=0&p=0&t=0&q=100&v=1&s=1&w=800>

«Όταν καλώ κάποιον στον σπίτι μου ή όταν παραγγέλνω φαγητό δεν χρειάζεται να πω τη διεύθυνση. Λέω απλώς “στη στρογγυλή πολυκατοικία της Κηφισίας”». Ο **Γιώργος Καραπαναγιώτης (φωτογραφία)** μένει εκεί από τον Αύγουστο του 1999. «Όταν έγινε ο σεισμός του Σεπτεμβρίου κατοικούσαμε ήδη ένα μήνα. Το κτίριο δεν υπέστη καμία ζημιά, παρόλο που δίνει την εντύπωση ότι βρίσκεται στον αέρα». Τέσσερις γιγάντιες στρογγυλές κολόνες το στηρίζουν και όπως λέει ο κ. Καραπαναγιώτης «χρειάζονται πέντε γιγαντόσωμοι άντρες για να αγκαλιάσουν την κάθε κολόνα». Αν και κλείνει σχεδόν τριάντα χρόνια, είναι ένα δείγμα σύγχρονης αρχιτεκτονικής. Την εποχή της δεν ήταν κάτι εντυπωσιακό. Μπορεί το σχήμα της να δείχνει ότι οι ωφέλιμοι χώροι της είναι μικρότεροι, εντούτοις και το παραμικρό τετραγωνικό έχει αξιοποιηθεί. Για παράδειγμα, στα σημεία που στρογγυλεύει έγιναν ντουλάπες. Παρόλο που νιώθει τυχερός για το διαμέρισμά του, θα ήθελε να υπήρχε τρόπος να αλλάξει κάτι: «Ο θόρυβος στην Κηφισία είναι αρκετός. Τον χειμώνα τον καλύπτουν τα διπλά τζάμια, αλλά το καλοκαίρι...».

Η δεύτερη ζωή ενός εργοστασίου

**Το μπάουχαους κτίριο των Πετραλώνων όπου λειτουργούσε η βιομηχανία εσωρούχων
Πάλκο μετατρέπεται σε χώρο τέχνης αλλά και κατοικιών**

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ | Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, Κυριακή 24 Οκτωβρίου 2010

Το «οικόσημο» του κτιρίου

Στο πάτωμα μαζεύονταν ως και δέκα πόντοι χνούδι. Στον χώρο ακουγόταν ένα αδιάκοπο βουητό από τις μηχανές που δούλευαν ασταμάτητα για να «πιάσουν» το κατώτατο όριο παραγωγής, τα 465 κομμάτια ανά οκτάωρο. Και ανάμεσά τους εκατοντάδες εργάτριες να δουλεύουν για το μεροκάματο, με ένα μπουκάλι γάλα δώρο την ημέρα. Αν οι τοίχοι του παλαιού εργοστασίου της Σίσσερ-Πάλκο είχαν φωνή θα διηγούνταν αμέτρητες προσωπικές (οι περισσότερες πονεμένες) ιστορίες. Μόλις λίγα χρόνια μετά το σβήσιμο της τελευταίας μηχανής παραγωγής των γνωστών εσωρούχων, εκεί, στους χώρους που ράφτηκαν οι περισσότερες φανέλες του ελληνικού πληθυσμού, σήμερα θριαμβεύει η μόδα των loft και των πολυχώρων. Το τετραγωνικό, στο οποίο μόλις πριν από λίγα χρόνια έπεφτε σαν «μακαρόνι» το χνούδι όταν τίναζαν οι εργάτριες τα ρούχα τους, σήμερα αξίζει χρυσάφι. Η μετατροπή του παλαιού εργοστασίου της Πάλκο σε πολιτιστικό πολυχώρο, αλλά και σε πολυτελή συγκροτήματα loft, δηλαδή μονόχωρων κατοικιών, υπογραμμίζει τη ζήτηση που έχει η νέα αρχιτεκτονική φιλοσοφία στην οποία οδήγησε η αποβιομηχανοποίηση των μεγάλων αστικών κέντρων.

Εκεί, στα Κάτω Πετράλωνα, στην οδό Αλκμήνης- παράλληλη της Πειραιώς- στο νούμερο 5, σε μια πρώην βιομηχανική περιοχή που σήμερα ξεφυτρώνουν γκαλερί, θέατρα και ποικίλοι χώροι πολιτιστικής έκφρασης, αντί της ταμπέλας Schiesser Pallas (εσώρουχα Palco) σήμερα δεσπόζει η επιγραφή The Hub Events. Με αυτό το όνομα που σημαίνει «Κόμβος», οι άνθρωποι οι οποίοι ανέλαβαν την ανακαίνιση του κτιρίου θέλησαν να υπογραμμίσουν το σχέδιό τους να γίνει σημείο συνάντησης, ένας δημόσιος- ιδιωτικός χώρος «που να παίζει με τα όρια», όπως λένε. Σύμφωνα με το πρότζεκτ του βραβευμένου πολυεθνικού γραφείου if-untitled-architects, το ισόγειο και ο πρώτος όροφος του κτιρίου της Πάλκο έγιναν πολιτιστικοί πολυχώροι, ενώ ο 2ος, 3ος και 4ος διαμορφώθηκαν σε κατοικίες loft.

Καταφύγια από τον πόλεμο

Όψεις του χώρου τέχνης

«Οι άνθρωποι της εταιρείας που αγόρασε το κτίριο μπήκαν μέσα στον χώρο το 2006» μας λέει ο Σπύρος Βουτσάκης, γενικός διευθυντής της The Hub Events. «Για τους νέους ιδιοκτήτες η εμπειρία ήταν αποκαλυπτική. Στα υπόγεια του χώρου βρήκαν καταφύγια που είχαν δημιουργηθεί με την κατασκευή του κτιρίου το 1938 για να υπάρξει προφύλαξη από τους βομβαρδισμούς. Ήταν τα μεγαλύτερα αντιβομβαρδιστικά καταφύγια της ευρύτερης περιοχής των Πετραλώνων». Σύμφωνα με τα λεγόμενα του ίδιου, το συγκεκριμένο εργοστάσιο της Πάλκο, ένα από τα τρία της εταιρείας στην Πειραιώς, δημιουργήθηκε δύο χρόνια πριν από το ξέσπασμα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ως δείγμα της κλασικής γερμανικής αρχιτεκτονικής μπάουχαουζ και λειτούργησε για λίγα χρόνια ως βιομηχανικός χώρος πριν γίνει εργοστάσιο της Πάλκο. Κατά τη διάρκεια του Πολέμου εφοδίασε με φανέλες, κάλτσες και πουλόβερ ένα μεγάλο μέρος του ελληνικού στρατού, ενώ η συγχώνευση με τη Schiesser δεν είχε καλό τέλος. Επιστέγασμα, το λουκέτο του εργοστασίου της ελβετικής εταιρεία Schiesser την άνοιξη του 2003, που έστειλε στα σπίτια τους 500 εργαζόμενες, μετά την απόφαση της μητρικής εταιρείας να μετεγκατασταθεί στις βαλκανικές χώρες.

Οι νέοι ιδιοκτήτες της Πάλκο βρήκαν το εξωτερικό κέλυφος του κτιρίου σε μια αρκετά καλή κατάσταση. Αποτέλεσμα, να κάνουν μικρές εξωτερικές αλλαγές, αλλά να επιχειρήσουν μια πλήρη μετατροπή των εσωτερικών χώρων του παλαιού εργοστασίου. Το πρότζεκτ ανατέθηκε στο πολυεθνικό γραφείο if-untitledarchitects με έδρα την Αθήνα και το Λονδίνο και στην ομάδα των Μάρθας Γιαννακοπούλου, Annika Grafweg και Seki Hirano που έχει στο ενεργητικό της συμμετοχές στη Liverpool Biennale και στην 6η Biennale Νέων Ελλήνων Αρχιτεκτόνων της Αθήνας. Σύμφωνα με την κυρία Γιαννακοπούλου, οι if-untitledarchitects θέλησαν, διατηρώντας κάποια από τα γοητευτικά στοιχεία του παρελθόντος, να μεταδώσουν στο κτίριο μια νέα άποψη, ώστε «να είναι ειλικρινής αυτή η συμβίωση». Παρέμεινε ως εκ τούτου έντονο το στοιχείο του τσιμέντου και δημιουργήθηκαν μεγάλα φυσικά ανοίγματα και μεγάλοι χώροι που επιτρέπουν την ελάχιστη διαμερισματοποίηση. «Αυτή ακριβώς είναι και η έννοια του loft που ξεκίνησε στο Μανχάταν τη δεκαετία του '50, όπου τεράστιοι βιομηχανικοί χώροι στέγασαν τη ζωή αλλά και τις δημιουργίες καλλιτεχνών» συμπληρώνει ο κ. Βουτσάκης. «Συνώνυμα του μποέμ και αντισυμβατικού τρόπου ζωής, στην Ελλάδα τα πρώτα loft εμφανίζονται στην περιοχή του Ψυρρή όπου πολλές βιοτεχνίες και εργοστάσια έκλεισαν μην αντέχοντας τον ανταγωνισμό, αφήνοντας πίσω τους τεράστιους χώρους». Σήμερα πολλές τέτοιες κατοικίες βρίσκονται και στο Γκάζι, ενώ οι σημερινές τάσεις του real estate είναι σαφείς: τα μοντέρνα loft έχουν εξελιχθεί σε δείγματα της νέας αστικής κουλτούρας.

ΜΙΚΡΟΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΒΑΡΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

<http://asset.tovima.gr/assetservice/Image.ashx?c=16270270&r=0&p=0&t=0&q=100&v=1&s=1&w=1000>

Το κτίριο της Πάλκο με τα μπάουχαους χαρακτηριστικά

Η συνύπαρξη τέτοιων κατοικιών και ενός χώρου πολιτιστικών δραστηριοτήτων ωστόσο είναι κάτι που δεν συνηθίζεται. «Εξ ου και μεταξύ των υπερσύγχρονων εξοπλισμών που έχουν υιοθετηθεί έχει γίνει μελέτη ακουστικής που δεν επιτρέπει την αντανάκλαση του ήχου και ευνοεί τη μόνωσή του» καταλήγει ο γενικός διευθυντής του The Hub Events. Το όραμα των εμπνευστών του να δημιουργηθεί ένας καινούργιος χώρος εύκολα προσβάσιμος από το κέντρο της Αθήνας, που εκτός από τα lofts να περιλαμβάνει έναν ελκυστικό, σύγχρονο πολιτιστικό χώρο, εξυπηρετήθηκε με τη δημιουργία μιας αίθουσας 1.500 τ.μ. «σχεδιασμένη ώστε να είναι πλήρως ευμετάβλητη σύμφωνα με τις ανάγκες συνεδρίων, εκδηλώσεων, παρουσιάσεων ή άλλων εκθέσεων». Με χαρακτηριστικό το εντυπωσιακό βιομηχανικό δάπεδο και τη φωτεινότητά του, ο χώρος διαθέτει, σύμφωνα με τα λεγόμενα του γενικού διευθυντή της The Hub Events, την κατάλληλη υποδομή για να φιλοξενήσει από βαριές κατασκευές ως παρουσιάσεις μικροαντικειμένων, ενώ στόχος των υπευθύνων γι' αυτό το κομμάτι του The Hub είναι

να γίνει τόπος παρουσίασης μικρότερης ή μεγαλύτερης κλίμακας ανεξάρτητων δημιουργιών και πρότζεκτ.Προς το παρόν,οι άνθρωποι του χώρου δεν είναι σε θέση να ανακοινώσουν κάποια μελλοντική εκδήλωση, καθ' ότι παρουσιάζεται ακόμα η πρώτη ομαδική έκθεση γλυπτικής σε επιμέλεια Μάρθας Γιαννακοπούλου και Φιόνας Μπάουντι.

Ο λόγος για την ομαδική έκθεση γλυπτικής που εγκαινιάστηκε την 1η Οκτωβρίου με τίτλο «Volume One- Αντικείμενα,γεγονότα και συναντήσεις» με τη συμμετοχή 14 καλλιτεχνών,οι περισσότεροι εκ των οποίων εκθέτουν για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Πρόκειται για μια απόπειρα εξερεύνησης του όγκου και της κλίμακας σε σχέση με τον χώρο.Εργα μινιμαλιστικά που αλληλεπιδρούν με το ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό σκηνικό το οποίο τα φιλοξενεί,διαθέτουν θεατρικότητα και προσκαλούν τον θεατή να επανεξετάσει τη δική του θέση στον κόσμο.

The Hub Events Αλκμήνης 5 και Σφηπτιών 3 (σταθμός μετρό Κεραμεικός)

Ωρες λειτουργίας: Τρ.-Σάββ. 11.00-20.00 Κυρ. 11.00-17.00 www.thehubevents.gr

ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΟΜΠΕΛ ΣΤΟΝ ΧΡ. ΠΙΣΣΑΡΙΔΗ, ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΤΟ LSE

Αναδημοσιεύουμε το άρθρο των Κώστα Αζαριάδη και Γιάννη Μ. Ιωαννίδη, από την Καθημερινή της 31/12/2010. Το άρθρο θίγει το καίριο θέμα της αριστείας στην εκπαίδευση και την επιστήμη.

Αριστείας η οποία πρέπει να επαινείται και να προβάλλεται με κάθε τρόπο, γιατί χωρίς άριστους επιστήμονες, επιχειρηματίες, αγρότες, ναυτικούς δεν μπορεί να αναπτυχθεί με αυτοδύναμο τρόπο η χώρα.

Αριστείας, η οποία πρέπει να αναπτύσσεται μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας, η οποία δεν πρέπει να στοχεύει στην εξίσωση όλων προς τα κάτω αλλά προς τον διπλό στόχο – επαρκής εκπαίδευση για όλους, παροχή ιδιαίτερων διεξόδων για όσους μπορούν και θέλουν να φτάσουν ψηλότερα.

Τα ινδάλματα των νέων στην Ελλάδα

Των Κωστα Αζαριαδη και Γιαννη Μ. Ιωαννιδη*

Κάθε χρόνο την 10η Δεκεμβρίου απονέμονται παραδοσιακά τα Βραβεία Νομπέλ για τις επιστήμες στη Στοκχόλμη. Το Βραβείο Νομπέλ για την Ειρήνη απονέμεται από το Κοινοβούλιο της Νορβηγίας την ίδια μέρα στο Οσλο. Τα Βραβεία Νομπέλ δίδονται έπειτα από χρονοβόρα και επίπονη διαδικασία. Τον συντονισμό της επιλογής των Βραβείων στις επιστήμες και τη φιλολογία έχει η Βασιλική Σουηδική Ακαδημία Επιστημών, η οποία επαφίεται στην κρίση των τακτικών, και κατά περίπτωση αντεπιστελλόντων, μελών της, καθώς και πλήθους ειδικών επιστημόνων από όλο τον κόσμο. Οι ανακοινώσεις των βραβείων συζητούνται ευρύτατα στον διεθνή Τύπο, καθώς και από τους επιστήμονες απανταχού της γης.

Η επιβράβευση πνευματικής και επιστημονικής δουλειάς μιας ολόκληρης ζωής αντανακλά στις κοινωνίες που γέννησαν και ανέθρεψαν τέτοιους κορυφαίους επιστήμονες, καθώς και στις χώρες και τα ιδρύματα που τους φιλοξένησαν με πρόσφορο περιβάλλον και πόρους, πολλές φορές μακριά από τη γενέτειρά τους. Τα επιστημονικά επιτεύγματα είναι διεθνή και συλλογικά, πράγμα που συχνά αναγνωρίζεται με αναφορά στην περίφημη φράση του Νεύτωνα «Αν είδα μακρύτερα είναι επειδή στάθηκα στους ώμους γιγάντων».

Ο ελληνικός Τύπος αγνόησε παντελώς το σπουδαίο αυτό γεγονός παρότι μεταξύ των βραβευμένων φέτος ήταν και ο επιφανής Ελληνοκύπριος Χριστόφορος Α. Πισσαριδης, καθηγητής Οικονομικής Επιστήμης στο London School of Economics. Ισως η παράλειψη αυτή ήταν τυχαίο γεγονός, νομίζουμε όμως ότι δεν είναι. Εμείς τη βλέπουμε σαν ένδειξη του επιπέδου στο οποίο έχει περιέλθει η αξιοκρατία στη χώρα μας.

Όπως εύστοχα επιχειρηματολογεί ο Στάθης Καλύβας («Καθημερινή», 17 Οκτωβρίου 2010), τούτο απορρέει από την κατάργηση των προτύπων δημοσίων σχολείων το 1985. Όπως συγκεκριμένα λέει ο κ. Καλύβας, τρεις πολύ σημαντικές λειτουργίες των προτύπων σχολείων, δηλαδή καλλιέργεια της εκπαιδευτικής αριστείας, παροχή αξιοκρατικού περιβάλλοντος μέσω επιλογής προικισμένων παιδιών, και εφαρμογή πολιτικής κοινωνικής κινητικότητας, παρέχοντας παιδεία υψηλού επιπέδου σε παιδιά μεσαίων και φτωχών στρωμάτων για τα οποία φοίτηση σε κάποιο από τα μεγάλα ιδιωτικά σχολεία ήταν αδύνατη, δεν υπάρχουν πια στην ελληνική κοινωνία.

Σαν κοινωνία στη βαθιά κρίση στην οποία βρισκόμαστε, ίσως το θεωρήσουμε σαν πολυτέλεια να αναλογιζόμαστε τέτοιες έννοιες, όπως η αξιοκρατία, που μακροχρόνια εγκαθίστανται και αποδίδουν. Όμως η Ελλάδα θα αντιμετωπίσει τις τωρινές δυσκολίες της μόνο εάν υιοθετήσει ριζικά διαφορετικούς τρόπους, κάνοντας βαθιές τομές στην οργάνωση της παραγωγής, στη διοίκηση και στην κοινωνική δομή.

Πρόσφατα, το υπουργείο Παιδείας κυκλοφόρησε το Κείμενο Διαβούλευσης για αλλαγές στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, το οποίο είναι ενθαρρυντικό σαν αφετηρία, άσχετα από διαφωνίες που μπορεί να έχει κανείς σε επιμέρους θέσεις του και λεπτομέρειες. Δεν μας εκπλήσσει φυσικά η αδυναμία των κομματικά εξαρτημένων πρυτάνεων να εκτιμήσουν με ρεαλισμό τον βαθμό υπανάπτυξης των ελληνικών ΑΕΙ. Ας ελπίσουμε ότι σύντομα θα δουν την πραγματικότητα. Αλλά ακόμα και εάν μπει μπροστά βαθιά μεταρρύθμιση των ΑΕΙ, θα πρέπει και σύντομα να καταπιαστούμε με τα προβλήματα της νηπιακής, Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Η σύγχρονη έρευνα (ιδιαίτερα από τον νομπελίστα οικονομολόγο James Heckman) αποδίδει στην αρχική εκπαίδευση σπουδαιότατο ρόλο στην ανάπτυξη των γνωστικών και των μη-γνωστικών δεξιοτήτων, που είναι και οι δύο απαραίτητες για την οικονομική και κοινωνική επιτυχία.

Αποκατάσταση της εκτίμησης της αξιοκρατίας αποτελεί πρωταρχική ανάγκη στη σημερινή Ελλάδα. Πρέπει ο μέσος Έλληνας να κατανοήσει τον αυτονόητο συλλογισμό πως η κοινωνία ευημερεί όταν σχεδόν όλα τα μέλη της έχουν προσωπικό συμφέρον να συμβάλουν το κατά δύναμη. Ατομα με εξαιρετικές επιδόσεις, εργατικότητα και ικανότητα δημιουργίας πρέπει να μπορούν να προσφέρουν, πράγμα που στη συνέχεια απαιτεί ειδικά κίνητρα και ειδική μεταχείριση. Η επιστροφή στα πρότυπα σχολεία είναι ένα μέτρο με σχετικά μικρό κόστος, αλλά τεράστια συμβολική και οικονομική σημασία, ιδιαίτερα στη σημερινή συγκυρία. Τα πρότυπα σχολεία μπορούν να προσφέρουν μια μοναδική οδό ενσωμάτωσης, κοινωνικής ανόδου και διάκρισης και σε ταλαντούχα παιδιά μεταναστών για τα οποία πρόσβαση σε ιδιωτικά σχολεία είναι αδύνατη. Αλλά και τα καλά ιδιωτικά σχολεία μπορούν και πρέπει να συμβάλουν, με υποτροφίες και άλλους πόρους για την προσέλκυση ταλαντούχων μαθητών.

Θεμελιώδης προϋπόθεση είναι η αποκατάσταση της αξιοκρατίας. Η παντελής έλλειψή της, ιδιαίτερα στον δημόσιο τομέα, είναι η βασική αιτία της επαπειλούμενης χρεοκοπίας της χώρας. Ας προσπαθήσουμε να κάνουμε τους μεγάλους επιστήμονες ινδάλματα των νέων της Ελλάδας. Ας χαιρόμαστε όλοι για τα μεγάλα επιστημονικά και πνευματικά τους επιτεύγματα. Σίγουρα στην κοινωνία μας υπάρχουν νέοι με τις διανοητικές και πνευματικές ικανότητες ενός Ελύτη, Πισσαρίδη και Σεφέρη. Δεν πρέπει να στήσουμε θεσμούς που θα τους επιτρέψουν να μεγαλουργήσουν για όφελος ολόκληρης της ανθρωπότητας;

* Ο κ. Κώστας Αζαριάδης είναι καθηγητής Οικονομικής και κάτοχος της Τιμητικής Εδρας Mallinckrodt στο Πανεπιστήμιο Washington, St. Louis.

Ο κ. Γιάννης Μ. Ιωαννίδης είναι καθηγητής Οικονομικής και κάτοχος της Τιμητικής Εδρας Neubauer στο Πανεπιστήμιο Tufts.

Αρνητικές επιδόσεις στην έρευνα και την καινοτομία : Η περίπτωση του κλάδου της υγείας

Δρ. Ιωάννης Χατζηκιάν

Εισαγωγή

Στην εργασία αυτή εξετάζουμε την πολιτική για την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της υγείας στην Ελλάδα στο χρονικό διάστημα 1986 έως το 2006, που είναι τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία. Η πολιτική έρευνας και καινοτομίας εξετάζεται σε όρους κρατικής χρηματοδότησης της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης κατά την χρονική περίοδο αναφοράς. Τα κύρια ερωτήματα, τα οποία επιχειρούμε να απαντήσουμε είναι : Ποια ήταν η εξέλιξη της κρατικής πολιτικής για την ΕΤΑ (Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη) στην υγεία στη μεταπολεμική περίοδο στη χώρα μας ; Ποια είναι η σημερινή πολιτική για την έρευνα και την τεχνολογία στον τομέα της υγείας ;

Η ανάλυση βασίζεται στην έννοια του «Εθνικού Συστήματος Καινοτομίας», που περιλαμβάνει τόσο το σύστημα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης όσο και την ανάπτυξη των καινοτομιών που αποτελεί το επιστέγασμα των ερευνητικών προσπαθειών. Το Εθνικό Σύστημα Καινοτομίας (ΕΣΚ) ορίζεται (ΟΕCD, 1999) ως το σύνολο των διακριτών θεσμών που σε συνδυασμό και αυτόνομα συμβάλλουν στην ανάπτυξη και διάχυση νέων τεχνολογιών και διαμορφώνουν το πλαίσιο εντός του οποίου η κυβέρνηση διαμορφώνει και υλοποιεί πολιτικές με στόχο την διαδικασία καινοτομίας.

Αποτύπωση της έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της υγείας

Οι επιμέρους κατευθύνσεις της κρατικής πολιτικής ΕΤΑ στον τομέα της υγείας αποτυπώνονται στον Πίνακα 1. Οι γενικές έρευνες είναι ο υποτομέας της υγείας όπου έχει επενδύσει η κρατική χρηματοδότηση ΕΤΑ, που αποτελεί το 45,86% (2006) του συνόλου της προστασίας και προαγωγής της ανθρώπινης υγείας. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε 26,6 εκατ. ευρώ για το 2006. Οι γενικές έρευνες καλύπτουν ερευνητικές εργασίες οι οποίες έχουν εμφανώς γενικό χαρακτήρα και έρευνες σχετικά με περισσότερες από τις άλλες ενότητες του κεφαλαίου NABS «προστασία και προαγωγή της ανθρώπινης υγείας» που δεν μπορούν όμως να ταξινομηθούν.

Η βιοϊατρική τεχνολογία και φάρμακα είναι ο υποτομέας με το δεύτερο ποσοστό (23,97 το 2006). Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε 13,9 εκατ. ευρώ για το 2006. Πρόκειται για ένα πάρα πολύ σημαντικό τομέα η ανάπτυξη του οποίου έχει ή μπορεί να έχει εξαιρετικά μεγάλη συμβολή στο ΑΕΠ και στην ευημερία όχι μόνο του κλάδου της υγείας αλλά και του συνόλου της χώρας. Η ενότητα «Βιοϊατρική τεχνολογία και φάρμακα» περιλαμβάνει έρευνες στον τομέα της ανάπτυξης, της δοκιμής, της προσαρμογής και της χρήσης φαρμάκων, εμβολίων, ορών, προθέσεων και ιατρικών συσκευών. Καλύπτει όλον τον τομέα της βιοϊατρικής και των σχετικών εργασιών ανάπτυξης της. Περιλαμβάνει επίσης:

- έρευνα σχετικά με τη φαρμακολογική αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια των φαρμάκων, των εμβολίων, των ορών, των αντιβιοτικών και των αντιϊκών,
- έρευνα σχετικά με τη συνέργεια και την αλληλεπίδραση των φαρμάκων
- τη φαρμακοδυναμική,
- βιολογικές έρευνες σχετικά με τη διάγνωση και τη θεραπεία παθολογικών νοσημάτων.

Στην ενότητα «Βιοϊατρική τεχνολογία και φάρμακα» δεν περιλαμβάνεται η παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων η οποία υπάγεται στην ενότητα (7.4) «Προϊόντα της χημικής βιομηχανίας».

Ακολουθεί ο υποτομέας «ιατρικές έρευνες, νοσοκομειακή αγωγή, χειρουργική» με 16,72% (2006). Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε 9,7 εκατ. ευρώ για το 2006. Η ενότητα «Ιατρικές έρευνες, νοσοκομειακή αγωγή, χειρουργική» περιλαμβάνει ερευνητικές εργασίες σχετικά με την ανάπτυξη της πρώιμης διάγνωσης (πληθυσμιακός έλεγχος και προληπτική ιατρική), με την επιβεβαίωση των διαγνώσεων και με την ανάπτυξη της αντιμετώπισης διαφόρων συνδρόμων. Περιλαμβάνει επίσης:

- επιστημονικές έρευνες σχετικά με ειδικές ασθένειες - καρκίνο, καρδιαγγειακές νόσους, μεταδοτικές ασθένειες, νεφρικές παθήσεις, τροπικές ασθένειες, κοινωνικές ασθένειες, ψυχικά νοσήματα κλπ.
- έρευνες σχετικά με τις μεταμοσχεύσεις, τις τράπεζες οργάνων, τα μοσχεύματα, κτλ.
- έρευνες σχετικά με την ανάπτυξη της κλινικής ιατρικής και της νοσοκομειακής περίθαλψης, όπως νέες μέθοδοι αναισθησίας, εντατική περίθαλψη, παρακολούθηση, ανάνηψη, και ειδικές αγωγές περιλαμβανομένης της ακτινοθεραπείας, της χειρουργικής όλων των τύπων, της

Η προληπτική ιατρική (2,07%), η ιατρική της εργασίας (0,21% το 2002 και μηδενικό ποσοστό το 2006), η διατροφή και υγιεινή των τροφίμων (4,14%), η κατάχρηση φαρμάκων και εθισμός (0,17% το 2002 και μηδενικό ποσοστό το 2006), οι άλλες ιατρικές έρευνες (2,93%), η κοινωνική ιατρική (0,86%) και οι νοσοκομειακές δομές και οργάνωση της νοσοκομειακής περίθαλψης (3,45%) μετά βίας συγκεντρώνουν το 15% του συνόλου της κρατικής χρηματοδότησης ΕΤΑ στην προστασία και προαγωγή της ανθρώπινης υγείας. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί περίπου σε 7,8 εκατ. ευρώ για το 2006.

Πίνακας 1 : Κρατική χρηματοδότηση ΕΤΑ (ΚΧΕΤΑ)* στον τομέα της «Προστασίας και προαγωγής της ανθρώπινης υγείας» (ΝΑΒS) : 1981-2006 σε ποσοστά (%) και σε εκατ. ευρώ στο σύνολο ανά υπο-τομέα							
Προστασία και προαγωγή της ανθρώπινης υγείας	1981	1986	1990	1994	1998	2002	2006
Γενικές έρευνες	:	33,77	30,95	31,56	28,96	32,23	45,86
Ιατρικές έρευνες, νοσοκομειακή αγωγή, χειρουργική	:	7,67	7,70	11,15	22,65	19,78	16,72
Προληπτική ιατρική	:	2,77	8,02	13,63	10,26	4,27	2,07
Βιοϊατρική τεχνολογία και φάρμακα	:	36,20	36,14	24,95	26,54	29,37	23,97
Ιατρική της εργασίας	:	:	0,45	1,93	3,19	0,21	0,00
Διατροφή και υγιεινή των τροφίμων	:	2,40	1,02	5,12	2,85	3,65	4,14
Κατάχρηση φαρμάκων και εθισμός	:	:	0,41	1,78	0,02	0,17	0,00
Κοινωνική ιατρική	:	6,87	1,38	0,26	0,23	0,75	0,86
Νοσοκομειακές δομές και οργάνωση της νοσοκομειακής περίθαλψης	:	0,10	1,10	3,19	3,00	6,30	3,45
Άλλες ιατρικές έρευνες	:	10,33	12,89	6,40	2,28	3,28	2,93
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΧΕΤΑ υγείας σε ποσοστό (%)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΧΕΤΑ υγείας σε εκατ. ευρώ	0,72	3,00	6,65	8,08	14,78	24,11	58
Πηγή : Επεξεργασία στοιχείων Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ)							
* ΚΧΕΤΑ : Κρατική Χρηματοδότηση Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης							

Η ενότητα «Προληπτική ιατρική» περιλαμβάνει έρευνες στον τομέα της πρόληψης για όλες τις ομάδες του πληθυσμού. Περιλαμβάνει ιδιαίτερα την προληπτική επιδημιολογική έρευνα σχετικά με τη γεροντολογία και τη γηριατρική, την έρευνα σχετικά με τη γενική προφύλαξη και τις τεχνικές εμβολιασμού και την έρευνα σχετικά με την πρώιμη διάγνωση και την πρόληψη ιατρικών συνθηκών - χαρακτηριστικών για νεογνά, παιδιά και υπερήλικες.

Η ενότητα «Ιατρική της εργασίας» περιλαμβάνει τις έρευνες στον τομέα των επαγγελματικών ασθενειών και των εργατικών ατυχημάτων.

Η ενότητα «Διατροφή και υγιεινή των τροφίμων» περιλαμβάνει έρευνες για τη σχέση μεταξύ διατροφής και υγείας καθώς επίσης και για την επίδραση στην υγεία όλων των ειδών των χημικών ουσιών, των μικροοργανισμών, των παρασίτων και των τοξικών προϊόντων.

Περιλαμβάνει ιδίως έρευνα σχετικά με την ανθρώπινη διατροφή, έρευνα σχετικά με την υγιεινή της τροφής που στοχεύει στην ασφάλεια των τροφίμων, έρευνα που στοχεύει στην καταπολέμηση όλων των τοξικών και καρκινογόνων στοιχείων στα τρόφιμα, διατήρηση της αλυσίδας τροφίμων και ανάπτυξη νέων τροφίμων και έρευνα που στοχεύει στην καταπολέμηση της νόθευσης των τροφίμων.

Η ενόχλητα «Κατάχρηση φαρμάκων και εθισμός» περιλαμβάνει έρευνα στον τομέα της μείωσης ίων κινδύνων εθισμού καθώς επίσης και έρευνα σχετικά με την ανάλυση και την αντιμετώπιση του εθισμού που προκαλείται από τρόφιμα, καπνό, αλκοόλ, φάρμακα και την κατάχρηση ορισμένων φαρμάκων.

Η ενότητα «Κοινωνική ιατρική» αυτή περιλαμβάνει έρευνα στον τομέα της δημόσιας υγείας και της ιατρικής περίθαλψης του πληθυσμού από οργανωτική και κοινωνικο-ιατρική άποψη.

Η ενότητα «Νοσοκομειακές δομές και οργάνωση της νοσοκομειακής περίθαλψης» περιλαμβάνει έρευνες που αποβλέπουν στη βελτίωση της δομής των υπηρεσιών υγείας στο πλαίσιο νοσοκομείων ή της κοινωνίας. Περιλαμβάνει ιδιαίτερα έρευνα σχετικά με την απόδοση και την απόδοση κόστους των ιδρυμάτων υγείας π.χ. το σχεδιασμό τους, την περιφερειακή κατανομή τους, την οργάνωση τους, τη διαχείριση και τη διοίκηση τους, έρευνα που σχετίζεται με τη βελτίωση της αποθεραπείας των επειγουσών αντιμετωπίσεων και της κατ' οίκον περίθαλψης και έρευνα στο θέμα της δομής της περίθαλψης και της νομικής ρύθμισης της δημόσιας υγείας όσον αφορά τη λειτουργία και την απόδοση. Τέλος, υπάρχει και η ενότητα «Άλλες ιατρικές έρευνες» που δεν προσδιορίζεται περαιτέρω.

Ο στόχος ή κεφάλαιο NABS «Προστασία και προαγωγή της ανθρώπινης υγείας» αναλύεται σε ενότητες που παρουσιάζονται στον Πίνακα 1. Όμως, έρευνα στις ιατρικές επιστήμες πραγματοποιείται και στο πλαίσιο του στόχου NABS «Έρευνα χρηματοδοτούμενη από τα ταμεία των Πανεπιστημίων» αλλά και του στόχου NABS «Μη προσανατολισμένη έρευνα». Ενδεχομένως να υπάρχουν και άλλοι τομείς στους οποίους η έρευνα μπορεί να αφορά και στις ιατρικές επιστήμες, όμως τα στοιχεία αυτά δεν είναι δυνατό να εντοπισθούν ή δεν είναι διαθέσιμα. Στον Πίνακα 2 αποτυπώνεται η κρατική χρηματοδότηση ETA για τις ιατρικές επιστήμες που είναι έρευνα χρηματοδοτούμενη από τα γενικά ταμεία των Πανεπιστημίων και, επίσης, μη προσανατολισμένη έρευνα. Η κρατική χρηματοδότηση ETA για έρευνα στις ιατρικές επιστήμες χρηματοδοτούμενη από τα γενικά ταμεία των Πανεπιστημίων είναι στα ίδια επίπεδα περίπου με την αντίστοιχη για την προστασία και προαγωγή της ανθρώπινης υγείας (58 εκατ. ευρώ και 55,4 εκατ. ευρώ για το 2006). Η κρατική χρηματοδότηση ETA για την μη προσανατολισμένη έρευνα στις ιατρικές επιστήμες δεσμεύει 12,7 εκατ. ευρώ (2006).

Πίνακας 2 : Κρατική χρηματοδότηση E&TA (KXETA) στον τομέα της υγείας και στο σύνολο και των ιατρικών επιστημών : 1981-2006 σε εκατ. ευρώ

	1981	1986	1990	1994	1998	2002	2006
Προστασία και προαγωγή της ανθρώπινης υγείας	0,72	3,00	6,65	8,08	14,78	24,11	58
Ιατρικές επιστήμες (Έρευνα χρηματοδοτούμενη από τα γενικά ταμεία των Πανεπιστημίων)	:	:	:	13,40	23,73	39,19	55,4
Ιατρικές επιστήμες (Μη προσανατολισμένη έρευνα)	:	:	:	:	0,23	0,27	12,7
ΣΥΝΟΛΟ	0,72	3,00	6,65	21,48	38,74	63,57	126,1

Πηγή : Επεξεργασία στοιχείων Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ)

* KXETA : Κρατική Χρηματοδότηση Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης

Διαπιστώνουμε ότι η κατεύθυνση της κρατικής πολιτικής ETA στον τομέα της υγείας χαρακτηρίζεται από επιλεκτικότητα και μονομέρεια που έχει σαν αποτέλεσμα την μη αξιοποίηση όλων των τομέων της υγείας με τρόπο που να συνδυάζονται και να προσθέτουν αξία ο ένας τομέας στον άλλο.

Κύριο στοιχείο της ελληνικής οικονομίας στα τέλη της δεκαετίας του '80 και στη δεκαετία του '90 ήταν η σημαντική απόκλιση του επιπέδου ανταγωνιστικότητας και αναπτυξιακών δυνατοτήτων της από τα αντίστοιχα των Ευρωπαϊών εταίρων και πολλών δυναμικά αναπτυσσομένων χωρών. Μία από τις βασικές αιτίες της σημαντικής αυτής υστέρησης είναι η απουσία σημαντικών τεχνολογικών ικανοτήτων από το ελληνικό παραγωγικό σύστημα και η έλλειψη ενδογενούς τεχνολογικής ανάπτυξης. Οι ανεπάρκειες αυτές της ελληνικής οικονομίας οφείλονται σε χαρακτηριστικά του ελληνικού συστήματος έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης όπως το γεγονός ότι η πλειονότητα των επιχειρήσεων και των οργανισμών, τη δεκαετία του '80 (και του '90), χαρακτηρίζεται από περιορισμένες τεχνολογικές ικανότητες.

Επιπρόσθετα, τα Ερευνητικά Κέντρα και τα ΑΕΙ παρουσιάζουν έντονη εσωστρέφεια, που εκδηλώνεται με τους περιορισμένους δεσμούς τους με επιχειρήσεις, ερευνητικούς οργανισμούς του εξωτερικού και τα διεθνή ερευνητικά δίκτυα (Kitsos, C.P., Hatzikian Y., 2008). Επίσης, η διάχυση της επιστημονικής και τεχνικής γνώσης στην επιστημονική κοινότητα, στην εκπαίδευση και στις επιχειρήσεις είναι περιορισμένη, εξαιτίας της έλλειψης κατάλληλων υποδομών. Υστέρηση επίσης σημαντική σημειώνεται στην υποδομή για την παροχή επιστημονικών και τεχνολογικών υπηρεσιών. Πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι η πλειονότητα των ερευνητικών και τεχνολογικών δραστηριοτήτων πραγματοποιείται την περίοδο αυτή στην περιοχή της πρωτεύουσας.

Συμπέρασμα

Το 45,86% (2006) του συνόλου της κρατικής χρηματοδότησης της προστασίας και προαγωγής της ανθρώπινης υγείας καλύπτουν ερευνητικές εργασίες οι οποίες έχουν εμφανώς γενικό χαρακτήρα και έρευνες που δεν μπορούν όμως να ταξινομηθούν (Γενικές έρευνες). Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε 26,6 εκατ. ευρώ για το 2006.

Το 23,97% (2006) του συνόλου της κρατικής χρηματοδότησης της προστασίας και προαγωγής της ανθρώπινης υγείας καλύπτει τον τομέα της ανάπτυξης, της δοκιμής, της προσαρμογής και της χρήσης φαρμάκων, εμβολίων, ορών, προθέσεων και ιατρικών συσκευών και την κλινική έρευνα (βιοϊατρική τεχνολογία και φάρμακα). Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε 13,9 εκατ. ευρώ για το 2006. Πρόκειται για ένα πάρα πολύ σημαντικό τομέα η ανάπτυξη του οποίου έχει ή μπορεί να έχει εξαιρετικά μεγάλη συμβολή στο ΑΕΠ και στην ευημερία όχι μόνο του κλάδου της υγείας αλλά και του συνόλου της χώρας.

Το 16,72% (2006) του συνόλου της κρατικής χρηματοδότησης της προστασίας και προαγωγής της ανθρώπινης υγείας καλύπτει την ενότητα «ιατρικές έρευνες, νοσοκομειακή αγωγή, χειρουργική» με 16,72% (2006). Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε 9,7 εκατ. ευρώ για το 2006. Η ενότητα «Ιατρικές έρευνες, νοσοκομειακή αγωγή, χειρουργική» περιλαμβάνει ερευνητικές εργασίες σχετικά με την ανάπτυξη της πρώιμης διάγνωσης (πληθυσμιακός έλεγχος και προληπτική ιατρική), με την επιβεβαίωση των διαγνώσεων και με την ανάπτυξη της αντιμετώπισης διαφόρων συνδρόμων.

Η προληπτική ιατρική, η ιατρική της εργασίας, η διατροφή και υγιεινή των τροφίμων, η κατάχρηση φαρμάκων και εθισμός, οι άλλες ιατρικές έρευνες, η κοινωνική ιατρική και οι νοσοκομειακές δομές και οργάνωση της νοσοκομειακής περίθαλψης μετά βίας συγκεντρώνουν το 16% του συνόλου της κρατικής χρηματοδότησης ETA στο πλαίσιο του τομέα της προστασίας και προαγωγής της ανθρώπινης υγείας. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί περίπου σε 7,8 εκατ. ευρώ για το 2006.

Η κρατική χρηματοδότηση ETA για έρευνα στις ιατρικές επιστήμες χρηματοδοτούμενη από τα γενικά ταμεία των Πανεπιστημίων είναι στα ίδια επίπεδα περίπου με την αντίστοιχη για την προστασία και προαγωγή της ανθρώπινης υγείας (58 εκατ. ευρώ και 55,4 εκατ. ευρώ για το 2006).

Όπως αποτυπώθηκε, το κράτος δαπάνησε 126,1 εκατ. ευρώ για το 2006 συνολικά για την προαγωγή και την προστασία της υγείας και τις ιατρικές επιστήμες εν γένει.

Δεδομένου ότι για την έρευνα και την ανάπτυξη ενός νέου φαρμάκου μέχρι να εγκριθεί το φάρμακο και να φτάσει στους ασθενείς απαιτούνται 1,059 εκατομμύρια ευρώ και 10-12 χρόνια (www.efpia.eu), διαπιστώνουμε ότι η κρατική χρηματοδότηση για την υγεία αντιστοιχεί περίπου στο 1/10 του κόστους της ανάπτυξης μόνο ενός νέου φαρμάκου.

Αν λάβουμε υπόψη μας ότι η συνολική δαπάνη χρηματοδότησης της ETA ετησίως στη χώρα μας (που περιλαμβάνει τις επιχειρήσεις, το δημόσιο και την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και όλους του οικονομικούς κλάδους) ανέρχεται σε 1.153,2 εκατ. ευρώ, εύκολα διαπιστώνουμε ότι η δαπάνη για έρευνα στη χώρα μας είναι εξαιρετικά χαμηλή με πάρα πολύ αρνητικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας των επιχειρήσεών τους.

Είναι προφανές ότι η κρατική στρατηγική για την ETA κατά την τριακονταετία 1980-2010 περιελάμβανε παρεμβάσεις για τον εμπλουτισμό του ελληνικού ερευνητικού ιστού και όχι για την ενίσχυση της βιομηχανικής έρευνας. Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, η κυρίαρχη αντίληψη που επεκράτησε στην ελληνική οικονομία, κατά τη χρονική περίοδο 1950 έως 1981, ήταν ότι η επένδυση σε δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης δεν είναι συμφέρουσα για μια μικρή χώρα σαν την Ελλάδα και, μάλιστα, θεωρήθηκε, ως σπατάλη στη συγκεκριμένη αναπτυξιακή πορεία της χώρας (Hatzikian, J., 2007). Διαπιστώνουμε ότι η αντίληψη αυτή συνεχίζει να επικρατεί και να έχει δεσπόζουσα θέση. Προκύπτει ότι η ETA στην Ελλάδα αντιμετωπίσθηκε ως ένα μεμονωμένο γεγονός και αποκομμένο από την υπόλοιπη κοινωνία και ότι ο σχεδιασμός που υιοθετήθηκε απαντούσε αποκλειστικά στο ερώτημα του πως θα γίνει η διανομή της χρηματοδότησης. Δεν ελήφθησαν υπόψη οι νέες διεθνείς προσεγγίσεις και μοντέλα, όπως τα Συστήματα Καινοτομίας. Το αρνητικό αποτέλεσμα είναι ότι δεν δημιουργείται και δεν προστίθεται αξία στις οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες διότι η κρατική χρηματοδότηση απλώς «καταναλώνεται».

Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας (επιχειρηματικής και εθνικής), εκτός από διαρθρωτικές αλλαγές στην παραγωγική δομή και ενίσχυση του εξαγωγικού προσανατολισμού της οικονομίας, απαιτεί, επίσης, σε πρώτη φάση, την υποστήριξη εσωτερικών δικτύων και συνεργασιών και, σε δεύτερη φάση, ενίσχυση της διασύνδεσής τους με διεθνή δίκτυα. Επίσης, μακροπρόθεσμα, απαιτείται η αξιοποίηση της δημιουργικής και εφευρετικής ικανότητας και μεσοπρόθεσμα, η κατάλληλη αξιοποίηση και προσαρμογή της νέας γνώσης μέσω της μεταφοράς τεχνολογίας και τεχνογνωσίας με συστηματικό τρόπο που προϋποθέτει, πριν την εφαρμογή τους στην Ελληνική πραγματικότητα, την πιλοτική και επιδεικτική υλοποίησή τους και εν συνεχεία την γενίκευση της εφαρμογής τους.

Βιβλιογραφία

- EFPIA (2010) *The Pharmaceutical Industry in Figures*, The European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations, Brussels – Belgium.
- Hatzikian Yannis, Bouris John (2007). Innovation Management and Economic Perspectives : The Case of Greece, *Journal of Enterprizing Culture*. Vol. 15, No.4 (December 2007) 395-420.
- Hatzikian, John (2007). Research and technological development policy and innovative performance : The Greek case within the EU, p.p. 229-250. In George M. Korres (Ed.). *Economic Integration and Regional Growth*. Springer Editions, Germany.
- Kitsos, C.P., Hatzikian Y. (2008). Investigating Innovation techniques for the Greek SMEs within the European Union. Paper presented to the innovative symposium ERIMA 08' (European Research in Innovation and Management Alliance), Porto, Portugal on November 6th-7th, 2008.
- OECD (1993). *Frascati Manual*, Paris.
- OECD (1996). *The Knowledge-Based Economy*. OECD, Paris.
- OECD (1999). *Managing National Innovation Systems*, OECD , Paris.
- OECD (2001), *Science, Technology and Industry Scoreboard : Towards a Knowledge-Based Economy*, OECD, Paris.
- OECD/EUROSTAT (2005), *Oslo Manual*, OECD/EUROSTAT, Paris.
- Porter, M. (1998). Clusters and the new economics of competition. *Harvard Business Review*, November - December: 77-90.
- Porter, M. (1999). On Competition, A HBR Book, Porter, M. (2000). Locations, Clusters, and Company Strategy. In Clark, G.L, M. P. Feldman & M. S. Gertler (eds) *The Oxford Handbook of Economic Geography*. Oxford University Press, Oxford.
- Porter, M. (2000). Locations, Clusters, and Company Strategy. In Clark, G.L, M. P. Feldman & M. S. Gertler (eds) *The Oxford Handbook of Economic Geography*. Oxford University Press, Oxford.
- Σακελλαρόπουλος Θ. (1993). *Κράτος και οικονομία στην Ελλάδα. Μια ιστορική τυπολογία*, εκδόσεις Κριτική.
- Solvell, O., G. Lindqvist, and C. Ketels, (2003). *"The Cluster Initiative Greenbook"*, The Competitiveness Institute (TCI)/Vinnova: Gothenburg.
- Χατζηκιάν, Γιάννης (2006α). Στρατηγικές για τη δημιουργία δικτύων (clusters) επιχειρήσεων : Η Ελληνική και η διεθνής εμπειρία. *Διοικητική Ενημέρωση*, Αθήνα, Τεύχος αριθ. 38, Ιούλιος-Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2006, Αθήνα, σελ. 86-94.
- Χατζηκιάν Γιάννης, (2006β). Προσδιοριστικοί Παράγοντες της Καινοτομίας. Δικτύωση της έρευνας με την παραγωγή, ΓΔΜ-ΤΕΙ Αθήνας, Αθήνα.

Διαδίκτυο

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>
www.gsrt.gr
www.efpia.eu